

Rapportering på regjeringens arbeid med nasjonal kompetansepolitisk strategi

1. Gode valg for den enkelte og samfunnet

- 1.1. Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU) bestående av forskere, analytikere og representanter for alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet og departementene. KBU skal sammenstille og analysere kilder til kunnskap om Norges kompetansebehov, nasjonalt og regionalt.**

Kompetansebehovsutvalget

Kunnskapsdepartementet har nedsatt KBU, Kompetanse Norge har sekretariatet. Alle hovedsammenslutningene er representert i rådet. Rådet ledes av Steinar Holden, og partene, KD, ASD og KMD er representert. Andre medlemmer er analytikere og forskere. KBU leverer sin andre hovedrapport i februar 2019. Rådet skal virke til 2020. [Les mer her.](#)

- 1.2. Styrke regionalt folkevalgt nivås kompetansepolitiske ansvar og samordningsrolle, og legge bedre til rette for regionalt samarbeid mellom ulike kompetanseaktører.**

Overføring av oppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå

Stortinget har besluttet at fylkeskommunene skal ha en sterkere kompetansepolitisk rolle. Regional samordning av kompetansepolitikken skal bidra til mer effektive løsninger til beste for innbyggerne og virksomhetenes behov.

Fylkeskommunene skal få flere oppgaver på det kompetansepolitiske området, som blant annet:

- Tilskudd til karriereveiledning som forvaltes av Kompetanse Norge blir lagt inn i fylkeskommunenes rammetilskudd.
- Arbeidsmarkedstiltaket bedriftsintern opplæring (BIO) som forvaltes av Arbeids- og velferdsetaten skal flyttes til fylkeskommunene. Arbeids og sosialdepartementet arbeider med å tilrettelegge overføringen.
- Kunnskapsdepartementet skal vurdere om ansvaret for karriereveiledning bør lovfestes.
- Kunnskapsdepartementet skal i samarbeid med Kulturdepartementet vurdere om deler av tilskuddet til studieforbund kan overføres til fylkeskommunene.
- Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet utreder om ansvaret for arbeidsmarkedsopplæring som forvaltes av Arbeids- og velferdsetaten bør sees i sammenheng med fylkeskommunens ansvar for opplæring og grunnleggende kompetanseutvikling.
- Kunnskapsdepartementet utreder om fylkeskommunene skal få et utvidet og mer helhetlig ansvar for å tilrettelegge og forsterke opplæringen for alle unge i alderen fra 16 til 24 år. Målet er at alle elever, også de med svak kompetanse fra grunnskolen, skal få en reell mulighet til å gjennomføre videregående opplæring.

- Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, utreder mulige endringer i arbeidsmarkedsopplæringen, slik at det kan sees i sammenheng med det fylkeskommunale ansvaret for opplæring. Dette er en oppfølging av Meld. St. 6 (2018-2019)

[Les mer her.](#)

Ulike arenaer for dialog og utvikling av kompetansepolitikk mellom kompetanseaktørene nasjonalt og regionalt

- Verksted for regional utvikling er en arena for fylkeskommunene og deres medspillere, for erfaringsdeling og utvikling av god praksis. Formålet med verkstedet var å styrke fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler og regional strateg. Et av temaene for verksted for regional utvikling september 2018 var tilgang på relevant næringsrettet kompetanse gjennom etter- og videreutdanning. [Les mer her.](#)
- Arbeidet med ny distriktsmelding: I forberedelsen til stortingsmelding om distriktspolitikken som legges fram i 2019 er det arrangert innspillmøter over hele landet. Regional kompetansepolitikk har vært et gjennomgående tema.
- KD har gjennomført regionale innspillmøter om kompetansereform i 2018. Deltagere fra departementer, fylkeskommuner, kommuner, utdanningsinstitusjoner, organisasjonene i arbeidslivet og private og offentlige virksomheter.

1.3. Sørge for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning, med særlig vekt på de regionale karrieresentrene. Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.

Styrket fylkeskommunalt ansvar for karriereveiledning

Regjeringen vil styrke fylkeskommunenes ansvar for karriereveiledning og de regionale karrieresentrene. Fra 2020 legges de nåværende tilskuddsmidlene til fylkesvise karrieresentre inn i fylkeskommunenes frie midler. Tilskuddet er på om lag 33 millioner kroner, jf. omtale i Meld. St. 6 (2018-2019). Regjeringen skal også vurdere å lovfeste det fylkeskommunale ansvaret for karriereveiledning.

Nasjonal kvalitetsrammeverk for karriereveiledning

Kvalitet og kompetanse i karriereveiledning vil styrkes gjennom et nasjonalt kvalitetsrammeverk for karriereveiledning. Dette er under utarbeidelse. Kompetanse Norge driver denne prosessen med deltagere fra alle sektorer og regioner.

Nasjonal digital karriereveiledningstjeneste

Kompetanse Norge og Utdanningsdirektoratet er i ferd med å utvikle en nasjonal digital karriereveiledningstjeneste. Nettsted og e-veiledning vil være tilgjengelig for befolkningen i hele landet fra 2020.

Bedre oversikt over tilbudet for etter- og videreutdanning

Stortinget har bevilget 6 millioner kroner i statsbudsjettet for 2019 for å starte arbeidet med å utvikle en digital plattform for etter- og videreutdanning. Halvparten skal brukes til å lage en oversikt over hva som finnes av etter- og videreutdanningstilbud. Særlig for små bedrifter er det vanskelig å finne fram i dag. I tillegg skal 3 mill. kroner benyttes til å starte arbeidet med å utvikle en helhetlig plattform som på sikt kan inneholde mer informasjon og flere tjenester. Dette kommer i tillegg til satsingen på digital karriereveiledning, som det ble bevilget 25 millioner kroner til i statsbudsjettene for 2018 og 2019.

1.4. Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.

Stortingsmelding om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv

Regjeringen har satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv, med vekt på praksis. Andre aktuelle temaer i meldingen kan være karriereveiledning, grunderskap, gjesteforelesere og professor II-stillinger, samarbeid om innhold i studiene, og ulike samarbeidsorganer. Meldingen samordnes med de andre prosessene i forbindelse med kompetansereformen og legges frem i etterkant av stortingsmelding om kompetansereformen. Relevante departementer vil involveres bredt i prosessen. Kunnskapsdepartementet vil innhente innspill fra universitetene og høyskolene, partene i arbeidslivet, studentene og øvrige interessenter i samfunns- og arbeidsliv.

Se også tilskudd til utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse under punkt 2.1.

Fagfornyelsen

Kunnskapsdepartementet har startet et arbeid med å fornye alle læreplanene i grunnskolen og videregående opplæring som skal tas i bruk fra 2020. Målet er å styrke elevenes dybdelæring og forståelse i fag, og at elevene forberedes til livslang læring. Dette vil forberede elevene bedre for livet etter skolen og for fremtidens arbeidsliv.

Det legges opp til en åpen prosess og mulighet for innspill underveis. Det er Utdanningsdirektoratet som har fått ansvaret for gjennomføringen av fagfornyelsen. I læreplangruppene deltar også representanter fra arbeidslivet, spesielt i fornyelsen av fagene på yrkesfag. [Les mer her.](#)

Se også ny tilbudsstrukturer for yrkesfag i punkt 2.3

Arbeidsgruppe som skal vurdere systemet for dimensjonering av høyere utdanning

Regjeringen har etablert en arbeidsgruppe med representanter fra Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet som skal vurdere systemet for dimensjonering av høyere utdanning. Gruppen skal blant annet se nærmere på hvordan kunnskapssektoren vurderer kunnskapsgrunnlaget om kompetansebehov nasjonalt og regionalt. [Les mer her.](#)

2. Læring i arbeidslivet og god bruk av kompetanse

2.1. Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.

Tilskudd til utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse

Stortinget bevilget 10 millioner kroner til utvikling av mer fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse i revidert nasjonalbudsjett for 2018. Åtte prosjekter har fått tildelt støtte i 2018. Stortinget har bevilget 37 millioner kroner til det samme i statsbudsjett for 2019. Tilbudene skal utvikles i samarbeid mellom høyskoler, universiteter eller fagskoler og bedrifter og næringsliv, og skal kunne kombineres med tilnærmet full jobb, for eksempel gjennom inndeling i moduler, nettbasert opplæring og/eller samlinger. [Les mer her.](#)

Tilskudd til partssammensatt prosjekter for å styrke digital kompetanse

Stortinget har bevilget 1,5 millioner kroner i statsbudsjett for 2019 til to prosjekter for å styrke digital kompetanse i arbeidsstyrken. Prosjektene ble foreslått av en partssammensatt arbeidsgruppe som fikk i oppdrag av Kompetansepolitisk råd å foreslå mindre prosjekter som kan bidra til opplæring knyttet til digitalisering.

Tilskudd til bransjeprogram for industri- og byggenæringen og lokal helse- og omsorgssektor.

Stortinget har bevilget 30 millioner i statsbudsjett for 2019 til bransjeprogram for industri- og byggenæringen og lokal helse- og omsorgssektor. Bransjeprogram er et spleiselag mellom partene i arbeidslivet for å utvikle og tilby nye utdanningstilbud for bransjer som er spesielt utsatt for omstilling. Partene i arbeidslivet vil sammen med utdanningstilbydere foreslå spesielt relevante nye tilbud, og staten vil bidra med midler til utvikling og drift av offentlige tilbud. Det er et mål at tilbud starter opp i 2019 der dette er mulig.

Øremerkede studieplasser til IKT

Regjeringen har til sammen i 2017 og 2018 økt opptaket til studieplasser til IKT med om lag 1 250.

Høyere opp i verdikjeden, regjeringens nordområdestrategi

Satsingen "Høyere opp i verdikjeden" har som mål å bidra til flere konkurransedyktige leverandørbedrifter i Nord-Norge. Tiltaket skal blant annet mobilisere nordnorske bedrifter til kompetanseutvikling av egne ansatte gjennom etter- og videreutdanning. [Les mer her.](#)

Næringsrettet virkemiddelapparat

Betydningen av kompetanseutvikling i bedrifter og næringsmiljøer er satt høyt på dagsorden i styringsdialogene med det næringsrettede virkemiddelapparatet (Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA).

Nordisk ministerråd

Under Nordisk Ministerråds samarbeidsprogram for nordisk regionalpolitikk (TG2 *Innovative and resilient regions*) er Skills definert som et hovedprosjekt for samarbeidslandene i 2019/2020. En komparativ studie vil munne ut i anbefalinger til nordiske beslutningstagere om hvordan kompetansebehov i nordiske regioner kan møtes.

2.2. Styrke kunnskapsgrunnlaget om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte

Forstudie om avkastning av kompetanseinvesteringer i arbeidslivet (NIFU)

På oppdrag fra KD har NIFU levert en forstudie ([NIFU-rapport 2018:7](#)) som ser på muligheter for å måle lønnsomheten av virksomhetenes kompetanseinvesteringer. NIFU anbefaler bla. at det i forbindelse med en eventuell etablering av kompetansefunn etableres et følgeforskningsprosjekt, som følger tilfeldig utvalgte bedrifter som mottar kompensasjon fra en slik ordning. Et slikt prosjekt bør ifølge NIFU startes opp og ferdigstilles før en full implementering av virkemiddelet, slik at erfaringer og resultater fra følgeforskningen kan danne grunnlag for utformingen av kompetansefunn. KD følger opp dette i den videre utredningen av kompetansefunn og andre insentivordninger.

Analyse av insentiver for å investere i humankapital (Samfunnsøkonomisk analyse)

På oppdrag fra KD har Samfunnsøkonomisk analyse kartlagt eksisterende insentiver for kompetanseinvesteringer i Norge og andre land, og har kommet med forslag til ordninger som kan øke insentivene for både virksomheter og personer ([Rapport 30-2018](#)). Rapporten brukes som grunnlag for regjeringens videre utredning av insentivordninger, herunder kompetansefunn.

2.3. Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige utdanninger og yrker

Yrkesfagenes år 2018

Yrkesfagenes år var en informasjons- og omdømmekampanje på nett og i sosiale medier. Målet med kampanjen var at den skulle øke innsikt om yrkesfag og arbeidsliv hos målgruppene, øke unges interesse for yrkesfaglige utdanningsvalg, øke antall lærebedrifter og læreplasser.

I forbindelse med Yrkesfagenes år ble det også arrangert en utstilling om framtidens yrkesfag på Teknisk Museum i Oslo som ble åpnet av statsministeren. Målet med utstillingen var å vise fram karrieremuligheter innenfor yrkesfag.

Regjeringen støttet Yrkesfagenes år 2018 med totalt 5 mill. kroner i 2018. En del av midlene gikk til å arrangere Yrkes-NM. Worldskills Norway var ansvarlig for kampanjen, på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

Ny tilbudsstruktur på yrkesfaglige utdanningsprogrammer

Kunnskapsdepartementet har fastsatt endringer i tilbudsstrukturen for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene etter at forslag om endringer har vært på offentlig høring. Endringene vil gjelde fra skoleåret 2020-21.

Kunnskapsdepartementet har vedtatt å videreføre flere av fagene, men innholdet i lærefagene vil videreutvikles for å gjøre fag- og yrkesutdanning mer praksisnær og mer relevant for arbeidslivet.

Utdanningsdirektoratet er ansvarlig for å utvikle nye læreplaner i tråd med ny struktur. Dette arbeidet er allerede godt i gang og det er nedsatt læreplangrupper med deltakelse av yrkesfaglærere og representanter fra arbeidslivet. Se også omtale om fagfornyelsen under punkt 1.4.

Utvikling av fagskoleutdanningen

Regjeringen har satt i gang flere tiltak som skal bidra til å heve kvaliteten i fagskoleutdanningen og synliggjøre fagskoleutdanning som et godt utdanningsvalg. Stortinget vedtok en ny fagskolelov i 2018 som blant annet åpner for treårig fagskoleutdanning i særskilte tilfeller. Loven fastslår også at det skal være et nasjonalt fagskoleopptak og bedre studentrettigheter. Regjeringen har også innført flere endringer som likestiller fagskolestudenter med studenter i høyere utdanning, bla. at opptak til fagskoleutdanning skal gjøres på samme nettside som opptak til universitets- og høyskoleutdanning. Kunnskapsdepartementet arbeider også med å forbedre overgangsordninger mellom fagskole og universiteter og høyskoler.

2.4. Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

Tilskudd til utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse

Tiltaket skal stimulere til samarbeid mellom næringsliv og fagskoler og høyskoler og universiteter om å utvikle fleksible tilbud, se omtale under punkt 2.1.

Tilskudd til bransjeprogram for industri- og byggenæringen og lokal helse- og omsorgssektor

Bransjeprogram er et spleiselag mellom partene i arbeidslivet for å utvikle og tilby nye utdanningstilbud for bransjer som er spesielt utsatt for omstilling, se omtale under punkt 2.1.

Arenaprogrammet

Innovasjon Norges Arenaprogram hadde i 2017 18 klyngeprosjekter med bedrifter som ønsker å styrke sin langsiktige innovasjonsevne gjennom samarbeid. Arena-prosjektene involverte i 2017 1010 bedrifter og 114 FoU-kunnskapsaktører. I tillegg til et betydelig antall innovasjonsprosjekter, har Arenaprogrammet bidratt til 158 prosjekter med utdanning/kompetanse som formål.

Klyngeprogrammet ble evaluert av Samfunnsøkonomisk analyse 2017. Evalueringen fastslår at programmet fungerer etter målsettingene. Klyngebedriftene har høyere verdiskaping, høyere omsetning og høyere vekst i antall ansatte enn sammenlignbare bedrifter som ikke

deltar i klyngesamarbeid. Klyngeprogrammet har mobiliserende effekt for økt samarbeid, men at denne effekten klart avtar etter de tre-fire første årene. NFD, KMD og Innovasjon Norge skal videreutvikle klyngeprogrammet i tråd med anbefalinger fra evalueringen.

Omstillingsmotoren

Klyngene som omstillingsmotor er et program som er rettet mot små og mellomstore bedrifter over hele landet. Denne satsingen har sitt grunnlag i klyngeprogrammet; Norwegian Innovation Clusters. Utvalgte klyngemiljøer skal bruke sin kunnskap og erfaring til å gi små og mellomstore bedrifter et kompetanseløft på områder som er særlig viktige for omstilling og fornyelse.

Med grunnlag i en åpen utlysning medio 2017, ble det 1. november 2017 valgt ut to miljøer som skal være støttespillere for bedriftene innenfor følgende tema:

- Digitalisering, digital transformasjon og innovasjonsevne: Et samarbeidskonsortium bestående av Digital Norway, iKuben, Smart Innovation Norway og Kongsberg-klyngen.
- Avansert produksjon (manufacturing): SINTEF Raufoss Manufacturing på vegne av NCE Raufoss.

De to miljøene skal i løpet av 2018 gi minst 220 bedrifter tilgang på oppdatert kompetanse, metoder og verktøy innenfor de nevnte områdene. Dette skal gi bedre forutsetninger for fornyelse og omstilling av produkter og tjenester, produksjonsprosesser og forretningsmodeller". Målet er å bidra til å øke produktiviteten, forbedre eksisterende produkter og tjeneste, og å utvikle helt nye løsninger og forretningsmodeller.

2.5. Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt. Som ledd i dette, vil det utvikles metode og modell for vurdering av kompetanse ervervet i arbeidslivet.

2.6. Forenkle og forbedre systemene for, og tilgangen på, godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning.

Godkjenning av utenlandsk utdanning

Godkjenningsordning for utenlandsk fagskoleutdanning åpnet 1. januar 2019 og driftes av NOKUT. Ordningen gjelder hele verden og gir en generell vurdering av om utdanningens nivå og omfang kan sidestilles med norsk akkreditert fagskoleutdanning.

NOKUT har også en ordning for generell godkjenning av høyere utdanning fra utlandet. NOKUT har sendt på høring oppdaterte kriterier for godkjenning hvor det foreslår en bredere tilnærming til hva som godkjennes, og at det åpnes for godkjenning av flere grader enn i dag. Godkjenningsordningen for fag- og yrkesopplæring forvaltes også av NOKUT og ble i oktober 2018 utvidet til å dekke 17 kvalifikasjoner fra Estland, Latvia, Litauen, Polen og Tyskland. Ordningen utvides kontinuerlig.

Godkjenning av utenlandske yrkeskvalifikasjoner

Yrkeskvalifikasjonsloven trådte i kraft 1. januar 2018. Sammen med egne bestemmelser i lovverket for helse- og dyrehelsepersonell gir loven oppdaterte regler for behandling av søknader om å kunne utøve regulerte yrker i Norge når kvalifikasjonen er opparbeidet i et EU/EØS-land eller Sveits. Disse lovverkene gjennomfører yrkeskvalifikasjonsdirektivet i norsk rett.

For personer med kvalifikasjoner fra land utenfor EU/EØS og Sveits, har Regjeringen varslet i Integreringsstrategien at den vil vurdere om enkelte av prinsippene kan brukes også for disse. Målet med dette er å forbedre og forenkle søknadsprosedyren og vilkårene for godkjenning.

3. Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

3.1. Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring og at flest mulig voksne får anledning til å ta videregående opplæring.

Forsøk med forberedende voksenopplæring

Forsøk med modulisert grunnopplæring for voksne skal være en fleksibel og effektiv vei til formell kompetanse for voksne. Forsøkene foregår på 28 skoler og voksenopplæringssentre, fordelt på 10 fylkeskommuner. Nærmere 50 kommuner inngår i forsøket som har ca. 3500 deltakere.

Til forsøkene er det utviklet egne modulstrukturerte læreplaner som omfatter både kompetansemål for grunnskolen og norsk og samfunnskunnskap for innvandrere og tilhørende eksamensoppgaver. Det er utviklet kartleggingsverktøy som skal være til støtte for innplassering på riktig nivå og e-læringstilbud som fagressurs på vei mot fullført forberedende voksenopplæring. Fram til nå har ca. 600 deltakere avlagt fullført eksamen.

Kompetanse Norge har prosjektansvaret for forsøket med forberedende voksenopplæring. Stortinget har bevilget 36,3 mill. kroner til å utvide modulforsøkene i forberedende voksenopplæring og i videregående opplæring.

Forsøk med modulstrukturert opplæring i enkelte lærefag i videregående opplæring

For å øke tilgangen til fagbrev er det opprettet forsøk med modulstrukturert opplæring i enkelte lærefag. Disse omfatter fagene kokk, institusjonskokk, salg, fiske og fangst, renholdsoperatør, produksjonsteknikk, logistikk og gjenvinning.

Forsøkene pågår i fem fylkeskommuner og har til sammen 153 deltakere. Forsøkene bruker eksisterende læreplaner i moduliseringen og deltakerne skal gå opp til den ordinære fagprøven. Utdanningsdirektoratet har prosjektansvaret for forsøket.

Forsøket skal også utvides til å omfatte lærefag innen helse- og oppvekstfag og bygg- og anleggsteknikk. Utdanningsdirektoratet vil sette i gang utvidelsen så fort som mulig.

Stortinget har bevilget 36,3 mill. kroner til å utvide modulforsøkene i forberedende voksenopplæring og i videregående opplæring.

3.2. Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene, inkludert prosjekter i samiske områder. Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet videreutvikles i dialog med partene i arbeidslivet, og med frivillig sektor, herunder VOFO. Det etableres forsøk der Kompetansepluss arbeid kan kobles sammen med fagopplæring.

Regjeringen har satt i gang en prøveordning med fagopplæring i Kompetansepluss. I 2018 tildelte Kompetanse Norge 10 mill. kroner til prosjekter som skal tilby ufaglærte voksne opplæring som kombinerer grunnleggende ferdigheter med opplæring som forbereder deltakerne til å ta fagbrev som praksiskandidater.

Ordningen skal evalueres. De som deltar forplikter seg til også å bidra i evalueringen.

Prøveordningen vil komme i gang i 2019.

[Les mer her](#)

3.3. Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena.

Gjennom arbeidet med å revidere tiltaksforskriften bestemmelser om opplæring (j.f pkt 3.5), vil regjeringen forsterke vektleggingen av yrkesopplæring ved bruk av opplæring som virkemiddel i arbeidsmarkedstiltakene.

3.4. Målrette og effektivisere norskopplæring, introduksjonsprogrammet og øvrige kvalifiseringstiltak for innvandrere. Styrke samarbeidet mellom myndighetene og partene om dette arbeidet.

Regjeringens integreringsstrategi

Regjeringen har lansert en integreringsstrategi – [Integrering gjennom kunnskap](#) – som skal øke deltagelsen i arbeids- og samfunnsniv, og gi raskere og bedre integrering.

Innsatsområdene i strategien er:

- Utdanning og kvalifisering
- Arbeid
- Hverdagsintegrering
- Retten til å leve et fritt liv

Reform av introduksjonsprogrammet

Regjeringen er i gang med en reform av introduksjonsprogrammet. Regjeringen vil stille tydeligere forventninger til resultater, og har satt i gang en helhetlig gjennomgang av introduksjonsloven. Regjeringen vil også iverksette tiltak for å fornye og forbedre norskopplæringen, blant annet gjennom økt satsing på kompetanseheving for lærere. Standardiserte elementer til bruk i introduksjonsprogrammet er under utvikling, og vil videreføres i 2019. Her er IMDi og Kompetanse Norge sentrale bidragsytere. Høringsnotat skal etter planen sendes på høring våren 2019.

3.5 Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb, gjennom blant annet økt satsing på kurs i grunnleggende ferdigheter, norskopplæring og utvikling av to-årig yrkesrettet opplæringstiltak.

Arbeids- og sosialdepartement vil i løpet av 2019 etablere et nytt arbeidsmarkedstiltak med tilbud om opplæring av arbeidsledige og personer med nedsatt arbeidsevne.

Tilbudet vil erstatte de nåværende arbeidsmarkedstiltakene arbeidsmarkedsopplæring (AMO-kurs), toårig opplæringstiltak og ordinær utdanning som arbeidsmarkedstiltak. Formålet er å styrke tilbudet om formell, grunnleggende kompetanse og fag- og yrkesopplæring på videregående nivå til Arbeids- og velferdsetatens brukere.

Det nye tiltaket vil legge til rette for bedre samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og utdanningsmyndighetene, med sikte på å utvikle tilrettelagte fag- og yrkesopplæringsopplegg. Tilbud om høyere utdanning som arbeidsmarkedstiltak skal bare gis til personer med nedsatt arbeidsevne, slik det også er i dag.

Arbeids- og sosialdepartementet arbeider med en forskrift for det nye tiltaket. Forskriften vil bli sendt på høring.

3.5. Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor.

Utredning om studieforbundene

Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet utreder endringer i studieforbundene, blant annet mulig deling mellom Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet, og overføring av tilskuddet til studieforbund til fylkeskommunene.